

Japonsko 2006

Srpen 2007

Místo děje: *Japonsko*
Časové období: *1. 8. 2007 – 6. 8. 2007*

Zapsal: *Strašlivý Uragán*
Osoby a obsazení: *autor*

Úvod

Následují zážitky ze studijně vědeckého pobytu v Japonsku, jsou sice psané k jednotlivým dnům, ale nemělo by jít o klasický deníček. Zde jsou zápisy ze srpna roku 2007.

Probudil jsem se sice už po páté, ale ještě jsem si poležel, jelikož první autobus nahoru do Bettodei jede až před půl osmou. Nahoru do kopce tedy začínám stoupat asi v osm. Cesta začíná průchodem velkou torii, která patří ke svatyni na vrcholu, což je docela vysoko. Vrchol má 2702m, zatímco Bettodei 1230m. Iči-no-se, kde jsem spal, má mimochodem 840m. Za torii přejdu po lanovém mostě široké řečiště, které je i zde docela regulované, kus dál cestou však teprve vidím vrchol jakékoli regulace, koukal jsem pozorně, ale ani podle terénu ani podle mapy nechápu, proč zrovna tady nastavěli pod vysokým vodopádem ještě v téměř svislé skále několik stupňů z takových betonových cihel. Možná prostě trénovali na místa, kde by to potřeba bylo. Některé indicie také naznačovaly, že by poblíž mohl být lom.

Cesta nahoru je hodně točitá a až do dvou kilometrů krytá hustým lesem, a tak jdu bez zastavení nahoru a předcházím davy turistů, kteří se dnes nahoru vydali. Není divu, je opravdu krásně, na nebi ani mráček, snad jen kdesi nahoře roztahané bílé flíčky. Prostě nádhera. V jednom místě, už kousek pod nouzovou chatou, nás zastavuje na chvilku zřízenec, úplně jako na silnici, když se opravuje. Už od rána sem totiž létá sem a tam vrtulník, který zrovna opodál nese materiál na stavbu cesty k vrcholu, kterou tu neustále opravují a vylepšují, ačkoli už nyní připomíná často spíše schodiště. Kousek nad tímto místem je vyhlídková plošina s lavičkami, tak akorát, abych si mohl ten vrtulník při příští otočce vyfotit. U chaty si skočím na záchod, odtud vystoupám ještě kus, ale zanedlouho, to už je asi deset, se mi začíná dělat mdlo z hladu, a tak se zastavím na svačinu, les kolem už je řídký a nízký, i když smrký se najdou i nahoře na planině v asi dvou a půl kilometrech, kam se dostanu po chvíli prudšího stoupání.

To už mám to nejhorší za sebou. Chvilu jdu po rovině po dřevěném chodníčku, cestou kolem rostou pěkné kytičky, hlavně nějaké fialky, kolem nichž zrovna poletuje včelka. Odtud vylezu kousek nahoru k velké chatě Murodó na Murodó platu. Zde je další torii, tentokrát již s vrcholovou svatyní v dohledu, ač stále ještě docela vysoko. Cesta nahoru je dlážděná. Začíná to pěkně profukovat, až si svůj nový klobouček raději sundám, aby mi jej neodnesl vítr, to by mi dlouho nevydržel. Nahoře je opravdu svatyně, kolem níž je ze strany od Muroda zástěna a z druhé strany skála, a tak to u ní nefouká. Složím zde batoh a jdu si na vrchol udělat několik fotek. Je odtud překrásný rozhled, je vidět celý hřeben Severních Alp, včetně Tateyamy, kousek vedle je vidět sopka Ontake-san a za ní se rýsují i Jižní Alpy. Je pěkně vidět kopce, které jsem už navštívil. Na druhou stranu je vidět i moře, ale jen slabě, jelikož vzduch v nížině není zdaleka tak čirý jako zde. Samozřejmě je odtud přehlédnutelná i celá vrcholová partie Haku-san, zbytky kráteru, dnes již značně zerodovaného, s několika jezery na dně.

Vyfotím se se svatyní, protože kvůli této fotce jsem sem beztak šel, sednu si do závětrí a posvačím kraba z konzervy, tahám se s ním už z Asahikawy. Na vrcholu jsem byl asi v jedenáct, před polednem se už vydávám na cestu dolů. K Murodu jdu oklikou kolem těch jezírek dole, kolem některých ještě leží sněh. Vůbec je tu hodně sněhových polí, zatímco v těch Jižních Alpách jich tolik nebylo. I tak je jich asi méně než obvykle, jelikož byla teplá zima. Na některých místech, kde podle mapy a cedulí v terénu mají být, už dávno nejsou. Stále to pěkně fouká, kousek níž, ještě cestou k Murodu, kvetou krásně rododendrony, čemuž nemohu odolat a musím si je vyfotit. U chaty se nijak nezdržuji a jdu pomalu dolů, autobus mi zpátky jede v půl čtvrté, což je tak akorát, abych tam pomalu došel. Vezmu to oklikou po cestě, které se z neznámých mi příčin říká *echo line*. V katakaně je to přepsané samozřejmě jako *eko rainu*, což je trochu matoucí.

Na konci dřevěného chodníčku narazím na zvlášť pěknou a malou kytičku, kvůli které si dokonce vyndám i stativ. Chvilu tu pak sedím a koukám do zeleně, nějaký pán si udělá asi tři kroky z toho dřevěného chodníčku, přičemž neustále šlape po hlíně, na které nejspíš už několik let nic neroste, protože je to tam pěkně rozdupané. I pro ty tři kroky na něj jiný pán opodál začne ječet, ať se vrátí na cestičku, že tohle se nesmí a kdesi cosi. Připadá mi to už fakt jako nesmyslná šikana, protože ten fotografující pán fakt ani náhodou nemohl šlápnout na nic biologického, nepočítáme-li mikroby a hloupé brouky. Navíc všude kolem je hustá kosodřevina a traviny, takže i kdyby snad náhodou něco zašlápl, nic hrozného by se nestalo. Ale tak to tady prostě chodí.

Díky oklice vidím i tábořiště, ke kterému chodí LP, protože tam popsaná cesta je na dva dny, což se mi realizovat nechtělo, jeden den nalahko mne už úplně uspokojí. Cestou dolů mívám zase spoustu lidí, kteří stoupají nahoru, zřejmě míří do chaty. Je tu i větší množství organizované mládeže. Jinak jako obvykle není sestup nic moc. Dole jsem nakonec už po půl třetí, tak akorát čas na jedno pivo. Do Iči-no-se mi jede kupodivu autobus i ve čtvrt na čtyři, ten v půl jezdí až do Kanazawy a je poslední takový. Do Iči-no-se jich jezdí víc.

Dole u stanu udělám tu hloupost, že se na chvilku natáhnu, místo toho, abych hned odešel do onsenu. Má to za následek, že skoro usnu a válím se skoro hodinu. Když se proberu, jsem nějak rozlámáný, probere mne jen vážka, která tu krásně pózuje na kůlu od plotu. Po chvíli i zřízenec, který sem přijede autem a nechá si ode mne zaplatit tři sta jenů za příští noc. Včera jsem přijel pozdě, a tak asi neví, že jsem tu už jednou spal. Připomínat mu to nebudu, beztak by dlouho trvalo, než by to pochopil. Tak ještě poslední onsen na této návštěvě Japonska, je to opravdu dobré, zvlášť po tom výkonu.

K večeri si uvařím nudle s konzervou lososa s bambusovými výhonky, ta mi taky ještě zbyla z Asahikawy a není moc dobrá. Půlka nudlí mi zbyla, ale ty už holt budu muset vyhodit. Před tím jsem si uvařil i poslední miso polévku se vším možným a smíchanou s japonskou polévkou, kterou mi zde nechali Divoká Orchidej s Tichým Půlměsícem. Přivezli si totiž do Japonska z Čech instantní japonskou polévku, což mi přijde trochu jako strkání pecek do švestek. Ale není špatná.

Potom ještě chvilku posedím a čtu noviny, když se smrkne, jdu k infocentru na lavičku pod lampou psát si chvíli deníček. Před desátou však dojdu na konec sešitu, tak jdu spát.

V noci to pěkně foukalo, ale i tak bylo v podstatě jasno a k ránu vítr téměř ustal. Měl jsem dnes v úmyslu dlouho se válet a dlouho snídat, dlouho se balit a dlouho jít na zastávku, protože autobus mi jede až za dlouho, první až čtvrt hodiny před polednem. Jenže se stejně vzbudím asi v šest a snídám jen do sedmi. Na stan svítí střídavě slunce, to je v něm k nedýchání, střídavě je nad ním mrak, a to na něj drobně mží, což je dobré pro dýchání, ale ne pro to, že chci ten stan sbalit suchý. Nakonec si tedy předbalím a odnesu věci do altánku s kohoutky na vodu a rošty na vaření. Přenesu tam i stan, který pak střídavě vynáším ven na slunce a střídavě pod střechu, podle toho, jak to přijde.

Strávím zde asi tři hodiny čtením novin, vařením čaje a později i poslední instantní polévky, pár slovy s dalším zřízencem, který se ode mne snaží vymámit peníze za další noc, ale stačí mu ujištění, že už jedu pryč. Udělám si matču a napadá mne, že si pak na cestu domů budu muset koupit něco lepšího, třeba dražšího. A na závěr, když se mi už nechce nic vařit, vypáluji asi hodinu zbytek benzínu, protože ho zase není tolik, aby stálo zato někomu ho dávat.

Ve čtvrt na dvanáct přejdu na zastávku. Autobus je docela přeplněný, ale ještě se tam vejdu. Svezu se stejně jen do Tsurugi, kde je děsné vedro, dusno a vlhko. Na autobus k JAISTu čekám asi dvacet minut, tak tak že stihnu závěr oběda, ačkoli jim tam zbyla už jen dušená směs vepřového s mrkví a bambusovými výhonky. Ani to větší vedlejší jídlo už jim nezbylo, tak mi místo toho dali tofu, proti čemuž jsem nijak neprotestoval, protože ho mám rád.

V kanceláři se pak pozdravím s Hiraishim i Kobayashim, který je tu navzdory zmínce o tom, že bude touto dobou v Americe na konferenci. Zbytek dne pak strávím nejprve u počítače, abych ukojil své abstinenční pocity, později se přece odhodlám k praní, přebalování a hlavně čištění vařiče, ani o jedné z těchto činností bych neřekl, že jsou zábavné či naplňující.

Pátek 3. srpna

Asi v šest hodin, když jsem si šel pustit klimatizaci, protože se tu už nedalo dýchat, byl jsem překvapen zjištěním, že je tu stále ještě jeden z japonských studentů, jednak se svítilo v té jeho kukani a jednak jsem ho potkal u těch vypínačů. Asi v sedm, když už jsem definitivně vstal, jsem ho pak viděl, jak se tak motal úplně hotový z nevyspaní kolem stolu s křesly v té centrální prostoroce, potom tam ulehnu na pohovku a usnul spánkem spravedlivých, nenechav se později nijak rušit ruchem v kanceláři.

Ještě než přijde Hiraishi s Kobayashim, jsem tedy nasnídaný, oholený i v podstatě sbalený, poslední věc, která mi zde zbývá, je zrušit si bankovní účet. Včera jsem požádal o asistenci Hiraishiho, který dnes požádal o totéž Kobayashiho. Svezu se tedy Kobayashiho novým nissanem. Cestou mi Kobayashi říká, že tenhle typ vozu je považován za auto, které není úplně pro mladé. V Tatsunokuchi, kde je ta správná bankovní pobočka, Kobayashi neví kudy kam, a tak si začne banku hledat na GPSce, jež je zde samozřejmým vybavením každého slušného auta. Nechá ten přístroj najít cíl i cestu a pak jede podle jejího návodu. Ženský hlas, který je stejný jako všude v Japonsku ve všech hlášeních, mu cestou radí, za jak dlouho a kam zahrnout a tak. Trvá to docela dlouho, což není tím, že by banka byla daleko, ale tím, že je ta GPSka úplně blbá, protože ve skutečnosti byla banka za rohem, ale ona našla šílenou klikatou objezdovou trasu. Kdyby se tedy býval Kobayashi raději někoho zeptal, udělal by lépe. Ale zase jsem viděl, co všechno umí průměrně vybavený japonský automobil.

V bance vše proběhne hladce, dostanu spoustu peněz, které mi ještě na účtě zbyly, protože jsem při složitých úvahách o tom, kolik peněz si ještě nechat na prázdniny a kolik jich přes pana profesora Vlacha poslat bezhotovostně do Čech, nezapočítal přes čtyři sta tisíce, jež jsem dostal od JAISTu na rozloučenou, ne že bych protestoval, aspoň si budu dnes moci koupit lepší foťák.

Zpět v kanceláři už se jen rozloučím s Hiraishim i Kobayashim a vyrazím na autobus do Tsurugi, protože mě tu už nic nedrží. Nechal jsem tam i stan, protože už je přes čtyři roky starý a hlavně váží skoro tři kila, přece je mi ho líto a budu na něj vzpomínat, protože mi sloužil dobře. Předešlou větu berte jako jakýsi epitaf. Myslím, že je pramalá šance, že by se dostal k někomu, kdo by jej ještě využil, i když bych tomu byl velmi rád.

Cesta do Kjóta je už naprosto standardní, ztížená jen spoustou krámů, které si musím vézt, v Kanazawě mám akorát čas koupit si v pekárně něco sladkého a vedle nějakou krabičku s úhořem, což je specialita tohoto ročního období. V Kjótu jsem chvilku po druhé, a tak si můžu v hotelu jen nechat věci a zaplatit, nemohu se však ještě ubytovat. Jsem ve stejném, jako jsem byl v prosinci, protože mi vyhovuje svou polohou v centru města. Mé první kroky vedou do nedaleké kamery naniwy. Rozhodl jsem se totiž na stará kolena stát rovněž digitálním fotografem, hlavně proto, že jinak chci fotit jenom na diáky, což při běžném ročním provozu vyjde zbytečně drahé. Za rok do Mongolska si tedy stejně možná vezmu z mnoha důvodů filmový foťák s diáky.

Projdu se po krámě, smírím se v duchu s šílenou částkou, kterou za ten foťák, který jsem si už dříve vybral, chtějí, a ohláším se prodáváči, již za mnou dychtivě postávajícího. Kupodivu umí anglicky. Ačkoli zde v Kjótu to není až tak překvapivé. Hned, jakmile projevím úmysl si jej koupit, začne mi říkat, že mi rovnou sdělí částku, kterou po mě bude chtít po slevě. To, že dostanu slevu jsem tušil od minula a i poté, co jsem slyšel líčení Divoké Orchideje, jak ona kupovala foťák v Tokiju. Na rozdíl od ní musím jako neturista platit pět procent daně, nicméně i tak pro srovnání uvedu, že původně měl set foťáku (Nikon D200) s objektivem (18-70) stát 228 000¥. Nejprve mi vyřukal na kalkulačce cenu asi 203 000¥, pak jsem si ale všiml, že když k tomu připočítával i gigovou paměťovou kartu a filtr, za ten foťák napočítal jen dvě stě tisíc a výsledná částka byla 218 000¥¹ a nějaké drobné. A to jsem ještě nakonec dostal jako dárek brašnu. Prodáváč mi foťák vybalil, sestavil, nastavil čas, vyměnil japonský návod za anglický, upozornil, že ačkoli na objektiv je mezinárodní záruka, na tělo bohužel jen japonská. Ukázal mi, že to funguje, než se se mnou rozloučil, aby se mohl věnovat dalšímu, již netrpělivě jej očekávajícímu, cizinci, který sem přišel s nějakým problémem.

Rovnou se projdu koupit si do knihkupectví nazvaném matematickým termínem *Náhodná procházka* knížku do letadla, do počítačového obchodu redukci na evropskou zásuvku, abych nebyl v Praze hned bez elektřiny. Pak si to všechno dám do hotelu.

¹ A to ani nechtějte vědět, kolik bych za to dal v Čechách, jenom tělo stojí o pár tisíc korun víc, než jsem zaplatil tady za všechno.

Osvěživ se sprchou, nabiv si baterku a zkusiv si udělat pár fotek obrazu naproti, jdu se projít centrem za účelem testovacích fotek a hlavně jídla. Skončím ve stejné restauraci, kam jsem chodil v prosinci, servírka mne znovu překvapí svou angličtinou, kterou zde obvykle nečekám. Venku je už samozřejmě tma, ale s dostatečným iso a správným objektivem pár fotek udělám.

Sobota 4. srpna

Ačkoli se mi spalo dobře, přece se vzbudím natolik, abych byl na snídani v osm. Po deváté už jsem na nádraží, dnes jedu totiž na výlet do Himedži, podívat se na hrad, a protože tam jezdí šinkansen, měl jsem to od začátku naplánované i jako šinkansenový výlet. Projdu tedy ještě dalšími turnikety, vyfotím si pak pár šinkansenů a nakonec i jedním, *hikari* odjedu. Ačkoli je to asi sto třicet kilometrů, jsem tedy v Himedži asi za padesát minut.

Je vedro, vlhko, dusno, správné japonské letní počasí. Kdesi nad šedivými mraky je snad i slunce, ale není ho vidět, odpoledne se však mraky rozptýlí a mezi mnou a sluncem tak zůstane jen vlhký vzduch, který sice světlo změkčuje, ale nezadržuje. K hradu se jde dlouhou hlavní ulicí, město samo nevypadá nijak zvláštně, prostě japonské město jako každé jiné, teprve když spatříte vzosný hradní palác, bíle zářící nad ním, uvědomíte si, že je to tu přece jen trochu jiné. Světlo není bohužel vůbec ideální, ale i tak vypadá hrad moc pěkně, je tu pochopitelně spousta lidí, mezi nimi hodně cizinců. Je sobota a navíc je tu dnes náhoda i hradní festival. Díky tomu je vstup do hradu i blízkého zoo zadarmo. Na velké travnaté ploše za první branou navíc stojí školní mládež takové kopule, tvořené proutěnou konstrukcí pokrytou látkou s pestrobarevnými motivy, nevím, co to má znamenat, ale mnohé jsou pěkně barevné.

Hrad je fakt pěkný, hlavní věž sice měli v Macumotu nepoměrně hezčí, zde je celá bílá a kamenná, ale jinak je ten hrad zachovalý, nebo možná vyspravený, úplně. Včetně hradeb a palácových budov, což vytváří věru pěknou atmosféru. Mezi tím navíc roste spousta zeleně. Jak jsem vyrozuměl, postavil si ten hrad přímo šógun, ne menší, než Hidejoši Tojotomi, možná proto, že jej pak přidělil jednomu ze svých věrných, mohl hrad vydržet vcelku, aniž byl zasažen nějakou místní válkou. Jedna dlouhá budova, jež zvenku je hradbou, je na konci věnovaná princezně Sen, která se vdala za nejstaršího syna hradního pána, byla snad šógunovou vnučkou. Každého rána prý chodila ze svého paláce kdesi u vnějších hradeb na vrchol nejvyšší věže, která má asi šest pater, i když zvenku je jich vidět jen pět. Tam je totiž svatyně, jež kdysi bývala na kopci, ještě než zde postavili hrad. Svatyni kvůli hradu přesunuli, brzy však pocítili prokletí bohyně, již byla svatyně zasvěcena a aby ji usmířili, museli svatyni přesunout na původní místo, jen o pár metrů výš. U této svatyně princezna každého rána vykonala ranní modlitbu a vydala se zpět. Na mnoha místech cestou pochopitelně odpočívala, protože to byla pěkná štreka. Na jednom z těchto míst v té dlouhé budově je právě její figurína, jak hraje s dvorní dámou *go*.

K hlavní věži je to odtud ještě kus, zapomněl jsem si s sebou vzít něco k pití, a zrovna tu jako na potvoru není nikde automat, jen stánek se suvenýry, kde nic k pití nemají. Ještěže tu mají záchody, kde voda teče. Projdu mezi dalšími hradbami, na jednom místě si počkám asi deset minut, abych vychytil okamžik bez lidí, to už dofocuji film, takže už si budu moci ten filmový foťák schovat a nebudu se zde procházet se dvěma foťáky, kolem nichž visí ještě dva objektivy, i když to nepochybně vypadalo velmi frajersky.

Věž, jak bylo již zmíněno, má asi šest pater, která se směrem k vrcholu zmenšují a úplně shora je pěkný rozhled na město. Mimo toho je tam svatyně a v patrech pod ní jsou vystavené věci související s hradem, včetně zbraní pověšených na stěnách na háčích. Dole si ještě sednu chvíli na lavičku a studuji si návod k foťáku. Po chvíli ke mě přijde zřejmě místní středoškolačka s papírem v ruce, na němž má připravené konverzační fráze v angličtině. Zdá se, že to mají nějak organizované. Pozdraví se se mnou a zeptá, může-li se mnou zapříst rozhovor o hradu. Začne otázkou, odkud jsem. *Čeko* jí však nic neříká, doufám, že střed Evropy jí bude povědomější. Potom se mne zeptá, zda-li vím, za kolik mělo město před asi sedmi lety v úmyslu prodat tento hrad. Když se neodvážím hádat, řekne, že to mělo být za dvacet centů. Přirozeně mne to překvapí, a zeptám se proto, komu. To už jsme vybočili z rámce jejího papíru, ale začne hledat v jakési knize, najde jméno osoby, snad Kenbi nebo tak nějak. Jsem z toho ale zmatený, protože teď zase vlastně nevím, kdo komu ten hrad prodával, začnu tady zabíhat do ještě složitějších frází, na které není slečna připravena, a tak usoudím, že je lepší to vzdát a pak si to dohledat. To jsem sice zkusil, ale nebyl jsem docela úspěšný, nicméně se zdá, že když Japonský císař v roce 1871 zrušil samuraje, byl hrad dán do dražby a vydražen za tehdejších 23 jenů. Tak pořád nevím. Slečna mi ještě mi ukáže na obrázku princeznu Sen a zeptá se mne, byl-li jsem na tom místě, kde je vystavena. Potom řekne, že jistě ta princezna musela být krásná. To už je všechno, přečte mi rozloučení, za rozhovor mi dá záložku s hradním motivem a jde zpět k paní učitelce.

Vedle ještě sedí nějaký mladý Japonec, který se mne začne najednou ptát anglicky, odkud jsem a jestli tady na někoho čekám. Po chvíli usoudím, že už tu sedím dost dlouho a jdu pryč. Vedle si stejně sedlí nějaký hlučný Španěl. Dole pod hradem si koupím zmrzlinu, vyfotím ty barevné kopule a protože je zde blízko zoo, projdu se do něj. I sem je dnes vstup volný. Zoo je nevelké, nejvíce mne zaujal *higuma*, tedy hnědý medvěd z Hókkaida. Vypadá opravdu divoce, přechází po čtyřech po kleci, přes kterou se bohužel nedá vyfotit, vysoký je i tak skoro jako já. Vypadá opravdu jako šelma, kterou bych nechtěl v horách potkat.

Mimo zvířat jsou tu pochopitelně i takové ty automaty, co se v nich teoreticky dá vyhrát nějaká blbost. Zaujme mne jeden, kde se pouští kulička po dráze, jež má padnout umělému psovi do tlamy, již otvírá a zavírá. Připadá mi, že tento by nemělo být těžké se trefit, protože ten pes bude tlamou hýbat víceméně pravidelně a jinak jde jen o to, v příhodnou chvíli kuličku vypustit. Investuji tedy celkem dvě stě jenů za dvě hry po třech kolech. V každém se vypouští šest kuliček, za pět strefených je výhra. V první hře se dostanu tak na čtyři kuličky za kolo. Ve druhé hře však už první kolo vyhraji, potom už zase ne. Výhra byla minisešívačka od dynzyje.

Ze zoo vyjdu druhou stranou, odkud projdu parkem kolem uměleckého muzea k historickému. Sem se vstupné platí i dnes, asi dvě nebo tři sta jenů. Městu je věnované městu a hradu, je zde interiér starého japonského domku, velký model hradu i model hradu vyrobený z křišťálových kuliček, dole pak modely chrámu v Naře s velkým Buddhou a pagody a asi tři modely starých rybařských plachetnic. V patře je pak jedna místnost věnovaná dětem a jejich hračkám v minulosti, od našich se zase tolik nelišily, protože mnohé z nich ani nebyly moc staré. Vedle jsou vystavené věci související s festivaly v Himedži, hlavně přenosná svatyně na nosítkách. Poslední místnost je věnovaná hradům v Japonsku, je zde vystavena řada modelů jejich hlavních věží.

Uvažoval jsem, že bych si tady v kavárně zašel na něco malého, ale nakonec usoudím, že bude lepší, projdu-li se do města na něco většího do restaurace na hlavní ulici, vedoucí od nádraží k hradu. Takto občerstven, posadím se na této ulici na zem, protože by zde co chvíli začít slavnostní průvod, na který bych se rád kouknul, i když na začátek si ještě budu muset půl hodiny počkat. Průvod je sice zajímavý, ale trochu roztahaný, mezi jednotlivými skupinami jsou dost velké prodlevy. Jako první kolem nás projde hasičská pochodová hudba, následovaná mažoretkami, dámami tancující v kimonech, jízdou džípů a harleju místních spolků majitelů těchto dopravních prostředků. Mezi jinými projede kolem mládež na jednokolových kolech, nevěsta v kočárku provázená zajičky a napísem, *melody wedding*, nafukovací létající panák. Prostě všechno. Jenom samurajové pořád nikde, až už si myslím, že se jich ani nedočkám, minula šestá i sedmá hodina, teprve potom se konečně začínají radit, vidím jich ale nakonec jen tak polovinu, protože se ještě dlouho vykecávají a v osm už to zabalím a jedu do Kjóta. Bohužel jsem pak zjistil, že ty světelné objektivy, pětatictku a padesátku, nelze používat na plnou díru se silným zdrojem světla v záběru, jelikož tam hází nějaký hnusný zelený reflex. Jenže to už bylo pozdě.

Zpět jedu zase šinkansenem, tentokrát Nozomi, který je ještě rychlejší než Hikari, protože staví v méně zastávkách. V Kjótu se ještě projdu do krámu pro večeri, na nic jiného už nemám sílu a úplně ztahaný jdu brzy spát.

Neděle 5. srpna

Ráno jsem se probudil až v sedm, ale i tak jsem už ve tři čtvrtě na devět na zastávce autobusu do Arašijamy. Je to pochopitelně špatně, protože autobus jede ve čtvrt na deset. Projdu se tedy po ulici, potom se vrátím a jdu do metra hledat záchod, tak dojdu až na další zastávku autobusu číslo jedenáct. Cesta trvá asi tři čtvrtě hodiny, pak jsem si uvědomil, že by možná bývalo bylo lepší jet tam metrem, což zkusím cestou zpět. Nejprve se jdu projít k chrámu Tenryú-ji, před jehož vchodem autobus zastavil. K chrámu samému se ještě musí projít pěkně dlouhá cesta parkem, kolem lotosového jezírka, u vstupu si uvědomím, že bych si ještě mohl dojít na záchod. Protože poblíž žádný není a nenapadne mne zeptat se, je-li uvnitř, zamatkuji a jdu zase zpátky. Hledám zastávku vlaku, která je sice nedaleko, ale protože si spletu ulici, docela se projdu. Pak jsem samozřejmě zjistil, že záchod mají jak v rámci chrámu, tak v rámci zahrady.

Do zahrady stojí vstup pět set, do chrámu i do zahrady šest set, protože jdu do zahrady před chrámem, doplatím pak ještě sto jenů. Zahrada je opravdu pěkná, s hezkým velkým jezírkem, kamennými žábami v menším jezírku a hlavně velkým bambusovým hájem opodál. Chrátové budovy jsou spojené dřevěnými zastřešenými průchody, které se mi líbí. U jednoho z nich prosedím asi deset minut, než vychytám okamžik bez lidí.

Odtud se projdu mezi bambusem, ty bambusové háje okolo jsou opravdu vyjímečně pěkné, ještě k dalšímu chrámu, Džódžakkó-dži, sem už tolik lidí nechodí, je v kopci, k bráně se jde mezi javory, což zvlášť na podzim musí vypadat opravdu nádherně. Kousek nad pagodou je vyhlídka na severozápadní část Kjóta. Zase tu chvíli posedím, přičemž usoudím, že je to asi poslední chrám, ke kterému se dnes projdu. Dole zase počkám, než odejdou lidi od brány a jdu zase zpět.

Projdu ještě kolem jedné svatyně, již jsem cestou tam minul, mají zde neuvěřitelně zelenou barvu mechu, ten nový nikon to zachytil skvěle, i když mi to nikdo neuvěří. Ještě si vyfotím několikrát ten bambus a jdu zpět na hlavní ulici, kde mne u jedné restaurace zaujme vystavená tempura se studenými nudlemi natolik, že jim nemohu odolat. Bylo to moc dobré. Nyní již zamířím k mostu, který je jakýmsi symbolem Arašijamy, býval kdysi jen dřevěný, ale dnes je už víceméně betonový. Nad ním je jez a nad ním se jezdí na lodičkách, dál už jsou hory. Celková kompozice vypadá opravdu pěkně. Pod mostem je kus dál další jez, po jehož hraně chodí sem tam lidé, jelikož je nízký stav vody a příšerné vedro. Projdu se po tom jezu taky, protože jsem správně odhadl, že odtud bude na most nejlepší vyhlídka. Na podzim to tu musí vypadat zvlášť pěkně, poněvadž ty kopce za mostem jsou porostlé listnatými lesy.

Další atrakci, kterou zde mám naplánovanou, je opičí park Iwatajama. Zde totiž přikrmují jednu tlupu opic, které žijí okolo, jde samozřejmě o japonského makaka. Protože je na centrálním místě přikrmují, zvykly si opice na lidi a hlavně žijí kolem toho centrálního místa. Lidé se tam na ně chodí dívat. Platí se sem asi pět stovek. Centrum parku je na vysokém kopci, což je v tomhle vedru dost úmorná cesta. Ale rozhodně se to vyplatilo. Je zde budka a velká písková plocha s pěknou vyhlídkou na město. V té budce se mohou schovat lidé, chtějí-li se občerstvit a najíst, protože venku je opravdu velké množství opic, a ty by člověka s jídlem sežraly. Vevnitř je tedy člověk v kleci, zatímco opice venku, což je opravdu zvláštní. Kolem toho centra jsou opice opravdu všude, a tak není divu, že pořád cvakám. Jsou u jezírka i na trávě, na stromech okolo i pod červenou lavičkou, což vypadá zvlášť pěkně, jelikož mají červené huby. Nejčastěji vyhledávají stín a vybírají si vzájemně blechy.

Když už sedím a jenom koukám, začne krmení, což je fakt zajímavé, zřízenec chodí s kýblem po té pískové ploše a rozhazuje sojové fazole, opice se sem slezly snad všechny, takže písek není skoro vidět. Jsou pochopitelně jako šílené, občas se i poperou. Chvilí po jídle už je zase klid.

Teď už se projdu jenom k metru a svezu do centra. Zajdu ještě do obchodu dokoupit poslední dárek a, odnesši si jej do hotelu, vyrazím na poslední večeri do suši baru, kde jezdí dokola na talířích suši a člověk si bere, co se mu líbí. Je to opravdu

bezva a hrozně dobré, dva kousky na talířku stojí sto třicet pět jenů. Mají zde k tomu i anglický popis, takže aspoň tuším, co je co.

Cestou zpět si koupím do zásoby trochu matčy, tahle je dražší, snad tedy bude lepší, než co se prodává normálně v obchodě. Poté se stavím v kavárně na kakao a něco sladkého. Vedle u stolku sedí nějaký pán se slečnou, ta odejde a na její místo si po chvíli sedne jiná slečna, podle toho, jak spolu s tím pánem mluvili, zdálo se mi, že se moc neznají a že se spíš seznamují za vážnějšími účely. Kdoví, jestli jim to rande dohodila nějaká dohazovačka.

Na pokoji se trochu dobalím a jdu spát.

Pondělí 6. srpna

Tak dnes už mi opravdu nezbyde nic jiného, než vyrazit na letiště a domů. Ne, že bych se netěšil, to bych nemohl říct, přesto se mi bude po Japonsku a spoustě věcí tady bezesporu stýskat. Krámů mám až hrůza, batoh váží dvacet šest kilo, když povolených mám jen dvacet, ale u čekinu to naštěstí nečiní problémy. I tady mi filmy zkontrolují ručně, problémy činí jen malé šroubováčky, které jsem zapomněl v příručním zavazadle, ale pak nad nimi mávnou rukou.

Ještě si zde zajdu na jídlo a utratím tak poslední drobné. Následuje hrozně dlouhá cesta letadlem, která se dá přežít jen díky tomu, že jsem si v Kjótu pořídil za tím účelem posledního Jindru Hrnčfře, to je taková ideální knížka do letadla. Na přestupu v Milánu se mi chce ale hrozně spát a nemůžu najít drobná eura, přitom samozřejmě v kapse, kde si myslím, že by měly být, i jsou, ale špatně hledám. No, aspoň jsem ušetřil. Při čekání na letadlo do Prahy i v něm jsem překvapen, co to slyším za jazyk, že mu rozumím, pak si uvědomím, že je to čeština. Letadlo má při odletu asi půl hodiny zpoždění, což se na žádné tabuli neobjevovalo. V Praze mne bohužel zastaví celníci a začnou se mne vyptávat, kde jsem byl, když slyší, že deset měsíců v Japonsku, zeptají si mne, co si odtud vezu. No, vzhledem k tomu, že jsem měl na krku dva foťáky, pár objektivů a v ruce počítač, nejsem si úplně jistý, že by mi uvěřili, že jsem si to všechno do Japonska i odvezl, a tak nakonec přiznám ten nový foťák, což vede k tomu, že z něj musím zaplatit devatenáct procent DPH a čtyři celé dvě desetiny procenta cla. To clo bych ještě pochopil, ale DPH mi připadá od státu jako vrchol drzosti, zvláště když jsem ho zaplatil už Japoncům. Žádnou hodnotu jsem si nepřidal a prodávat ten foťák nehodlám. Dohromady to přišlo na osm tisíc padesát pět korun, což u sebe mám samozřejmě jen v jenech, ale venku čeká naštěstí maminka s Frantou, a tak mi to maminka vybere z účtu a půjčí. Směnárný už mají zavřeno a automat na výměnu peněz má pěkně šmelinářský kurz.

Tak to je snad opravdu všechno, co by z téhle cesty stálo za zmínku.